

DOCTOR EN TEOLOGIA

Per F. Llop Lluch

Agrupant la iconografia vicentina, en son diferent caràcter, ens trobem amb una sèrie d'obres en sa plasmació però, totes elles posades en especial connexió per certa peça que la hi mostra en totes elles.

Diguem com esta peça que no la usa en sos darrers anys, degué dur-la desde jove per quan és senyal de dignitat i sapiència.

Tingué que ser en la cella d'un frare dominic —entranyable devot del seu germà d'ordre amic nostre— on raonant l'abundós i digne camp literari tratat per sa vida i miracles i estudis a sa activitat evangelitzadora i taumatúrgica, impresos encara a les hores presents, humits els fulls del paper per la impressió, amb l'olor a les tintes amb anotacions derivades de l'exhaustiu i metòdic pla, punt imparcialíssim de pundonorós investigador, on ens adonem de l'aital atribut.

Allí comparant-ne escrits i diversos materials realitzats en els més apartats llocs, troben menuda obra pirogràfica realitzada sobre os, reproducció d'obra conservada al museu de Sant Pius V. Però, la raó fonamental ens la proporcionarà el medalló de pedra col·locat al mateix claustre universitari, davant el qual a diari alcem nostra mirada i prec.

Fra Vicent Ferrer 1410. Esta inscripció fa palesa la presència, el pas del Sant dominic en tal espai, sinò com alumne aventajat sí en l'erecció de la Universitat com centre de vida pròpia, ja que forxat al cenovi dominicà sols per ésser mitjancer es desplaça l'Studi General dels voltans catedralicis.

Esta peça col·locada al costat est, ens mostra el perfil i bust de fortes faccions, sa, massís, bastant excessiu al nostre entendre, reblit de vigorositat, cosa inexacta al sentir del biògraf. Però, la vestimenta arriba a remoure l'íntim caire de valenciania. Serà molt cert que aquest BARRET com emblema del seu saber però, el més exacte és contemplant-lo en aquest relleu, com s'hi transforma en un llaurador matiner que si ho precisa en les matinales per tal d'abrigar-se, després ja, més tard, desplaçat del

seu habitual lloc, és com una peça inseparable en tota la jornada...

Fa temps anavem emparentant a tal objecte les peces que encara sen-ne i estan separades de València amostren el BARRET de teixit semeiant al de l'hàbit. A Barcelona, concretament en la Catedral, existeix una pintura atribuïda al mestre de S. Quirce. Es una ampla i molt ajustada peça que cobrint-li el cap i front li arriba fins les orelles, peça indubtable per les faccions i característiques, usada en plena vellesa.

El de Joan Rexach, quasi perdut en l'incendi de nostra Basílica Metropolitana i sa actual poseïdora, és per son caire vistent més el distintiu que apuntem al començament. Convé puix posar de relleu el nexa existent entre la Universitat i la Catedral; ací és segur i prou més joves les faccions del seu perfil. D'aquesta obra arranca la inspiració i entronca en certa vidriera existent ara a València i de tan bells efectes.

Ja al segle XVII tornem a veure'l amb ample BARRET on deixa veure el pèl blanc per damunt els parietals. Aiximateix Josep Segrelles, nostre contemporani d'aquarelles, ens el mostra en plena joventud amb la faç morisca ben ajustat i amb l'espigonet al damunt. Però tornem al proposat tema iniciat.

Bé sabem com al Temple Major valencià perviuen variats records del seu pas i us en aquesta ciutat on va naixer. Però sí ens atrau sempre que ens apropem a l'afiligranat púlpit o trona situat junt al presbiteri, impracticable des de segles en atenció a sublimitzar-lo per sa predicació, relíquia feta pedra amb vibracions àurees; des d'ací mateix admirem esta altra imatge, la que ens el representa allà dalt junt a la nau central on malgrat ser vidriera transsumpte de la taula de Rexach té la gràcia especial pròpia, un sabor diferent a tota la impresionable sensació d'una pintura que malgrat ser agradable en visualitat, diferix en restar segons l'hora del dia més i millor il·luminada, engrandida en moments si en directe allí reflecten les faccions amb tot el seu esplendor, prenent

cos com si avançara cap ací en volandes per situar-se de nou al púlpit gòtic.

L'actitut suau de fixa mirada afavorit semblant és fermosíssima obra de neta coloració i conjunt.

L'hàbit plegat a les seues plantes, és com inequívoca mostra d'eixa ascetina continuada que el fa sec de carn i per tal, d'amples vestimentes.

No hi ha en éll —al menys en sa permanència— intercalades les reduïdes gòtiques blaves tan en moda en aquell temps però, també al fons pareix confirmar-ho els sillers de pedra, del finestral on dividem verds forts de camp obert i allà al més alt, tal vegada el blau to del cel mediterrani.

Historiada filacteria amb espai suficient per a la total inclusió de la seua llegenda TIMETE DEUM ET DATE ILLI HONOREM QUIA VENIT HORA JUDICII EIUS...

La bíblia sempre en sa ma però, esta aquí representada, és bona peça —coberta de vellut roig— de fines vitelles, dels il·luminats per Leonart Crespi, però essent-nos agradós el conjunt, encara sempre trobem detalls mínims meravellosos; és molt significatiu per a nosaltres el BARRET.

Dóna sensació d'ésser peça nova que conserva eixa estructura tensa, brillant i sense cap arruga, més encara, sense haver-se amoldat al cap.

En efecte, ací sí que se pot afermar que és el BARRET atorgat pel grau del seu saber i condició de Mestre, malgrat les seues faccions juvenils.

En esta obra, com un retrat de cos sanser traçat per al Paranin o Galeria Rectoral, realitzat per mà destra, per artista de mèrit reconegut, obra definitiva en la que se marca eixe punt de sapiència, inspiració de l'artista en honor del retratat.

Amb esta obra finalitzem: Es compendien estos maxims respectes i honors assolits per sa Santedat, tota ella en pro de la pau d'Europa i honor d'esta ciutat que fon son bressol.

ALTAR DEL TOSSAL

Any XLI

València, Abril 1965

Número 41